

# POWSTAŁY SKORUPY, TERAZ BĘDZIE W NICH NAUKA

**W poprzednim rozdaniu unijnych pieniędzy władze województwa przeznaczyły blisko 200 mln zł na uczelnie w Toruniu i Bydgoszczy, głównie dofinansowując ich nowe obiekty. Teraz będą wspierać środowisko akademickie dotacjami na współpracę z biznesem i aparaturę, służącą nowatorskim badaniom**



Toruń. Collegium Humanisticum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika



Bydgoszcz. Nowa biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

TOMASZ CIECHOŃSKI

Nowe budynki uczelniane to jedne z najbardziej spektakularnych inwestycji finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-13. Samorząd województwa przeznaczył na nie większość z ok. 200 mln zł wydanych na szkolnictwo wyższe.

W kampusie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na toruńskich Bielaniach powstało Collegium Humanisticum za prawie 75 mln zł oraz Interdyscyplinarne Centrum Nowoczesnych Technologii za blisko 70 mln zł. Na pierwszy budynek, służący filologom, historykom i humanistom, uczelnia dostała 40 mln zł unijnej dotacji, na drugi, w którym prowadzone są nowatorskie badania nastawione na potrzeby regionalnej gospodarki, aż 48 mln zł. Całkiem niedaleko przy wydziale teologicznym wyrosło Centrum Dialogu, w którym znalazły się m.in. zbiory biblioteczne toruńskiej diecezji, skarbnica wiedzy o różnych wyznaniach religijnych. Kuria wzniosła budynek kosztem blisko 18 mln zł, z czego 12 mln zł to unijne dofinansowanie. Po przeciwnej stronie Wisły franciszkanie wybudowali za 24,5 mln zł Wyższą Szkołę Filologii Hebrajskiej, na którą otrzymali blisko 10 mln zł z RPO. Co prawda uczelnia po kilku latach zawiesiła działalność, ale budynek pozostał, obecnie służy m.in. liceum ogólnokształcącemu.

Z RPO skorzystały też uczelnie w Bydgoszczy. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

ma dzięki temu nową bibliotekę (koszt: 45 mln zł, dotacja: prawie 32 mln zł) i centrum sportu (koszt: 30 mln zł, dotacja: 21 mln zł). 57 mln zł to budżet drugiego etapu budowy Regionalnego Centrum Innowacyjności przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy, na który uczelnia dostała 40 mln zł dofinansowania. Akademia Muzyczna, która za 7,5 mln zł zmodernizowała swoje obiekty i zakupiła do nich wyposażenie, otrzymała 5,1 mln zł dotacji.

Te inwestycje bywają nazywane „skorupami”. W nowym rozdaniu unijnych pieniędzy na lata 2014-2020 uczelnie też mogą ubiegać się o dofinansowanie, ale już nie na budynki. Teraz premiowane są projekty nastawione na badania, zwłaszcza związane z gospodarką. Instytucje naukowe mogą korzystać m.in. z pieniędzy w osi I Regionalnego Programu Operacyjnego, zatytułowanej „Wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionu”.

– W tej osi jest aż 450 mln euro – mówi marszałek województwa Piotr Calbecki. – Te pieniądze można wydać na dwa cele. Pierwszy to badania i rozwój, będą to bezpośrednie dotacje, które mają wesprzeć rozwój naszej nauki, a w zasadzie rozwój gospodarki poprzez finansowanie nauki. Drugi cel to podwyższenie konkurencyjności naszych przedsiębiorstw.

Pierwsze konkursy o pieniądze na naukę już ruszyły. Ponad 33 mln euro to pula, którą Urząd Marszałkowski podzieli na infra-

**W nowym rozdaniu unijnych pieniędzy na lata 2014-2020 uczelnie mogą ubiegać się o dofinansowanie, ale już nie na budynki. Teraz premiowane są projekty nastawione na badania, zwłaszcza związane z gospodarką**

strukturę badawczą na uczelniach. O dofinansowanie mogą starać się wyłącznie konsorcja naukowe, które pozytywnie przeszły weryfikację przed krajową komisją. O ich pomysłach piszemy na str. 2 i 3.

W osobnych konkursach wspierane będą przedsiębiorstwa akademickie, zwane też odpryskowymi. To spółki założone przez uczelnie lub pracowników naukowych, by komercjalizować badania. Mogą dostać do 100 tys. zł dofinansowania na usługi doradcze, w puli na ten cel są 2 mln euro. Piątek, 30 września to ostatni dzień składania wniosków.

Do 28 października br. potrwa zaś nabór aplikacji w innym konkursie, w którym fir-

my akademickie mogą otrzymać dotacje na prace badawczo-rozwojowe warte do 3 mln zł albo na wsparcia na zarejestrowanie wynalazku, które kosztuje 10-80 tys. zł. Do podziału są 3 mln euro.

W toku jest inny unijny konkurs, na wybór instytucji, która rozdysponuje kilkadziesiąt milionów złotych unijnych pieniędzy na powiązania nauki i biznesu. To jej zadaniem będzie udzielanie grantów na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych w firmach, ona też będzie przyznawała małym i średnim przedsiębiorstwom bonusy na zakup prac badawczych w jednostkach naukowych. Obie formy wsparcia były już realizowane w naszym województwie w poprzedniej unijnej perspektywie finansowej jako Fundusz Badań i Wdrożeń oraz voucher badawczy. Do konkursu stanęła tylko wojewódzka spółka Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji, rozstrzygnięcie planowane jest na październik br.

Jeszcze w tym roku Urząd Marszałkowski planuje ogłosić kilka konkursów z pogranicza nauki i biznesu. Na tworzenie i rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach planuje rozdzielić prawie 26 mln euro, a 3 mln euro na tzw. zamówienia przedkomercyjne, czyli wsparcie procesu udzielania zamówienia publicznego na usługi badawcze. Również 3 mln euro to pula do podziału na wsparcie procesu umiędzynarodawiania przedsiębiorstw akademickich. ●



Fundusze Europejskie  
Program Regionalny



WOJEWÓDZTWO  
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska  
Europejskie Fundusze  
Strukturalne i Inwestycyjne



# KONSORCJA NAUKOWE IDĄ

**33 mln euro unijnych pieniędzy niebawem zostanie rozdzielonych na projekty naukowo-badawcze.**

**O 50-procentowe dofinansowanie będzie się ubiegać sześć konsorcjów naukowych z Kujawsko-Pomorskiego. Jakie pomysły mają nasi uczeni?**

TOMASZ CIECHOŃSKI

Pieniądze pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego, za realizację którego odpowiada samorząd województwa. W tym przypadku miał ograniczone możliwości decydowania, kto może stanąć do konkursu.

- W tej edycji programu operacyjnego wprowadzono nowe zasady. Trzeba przejść ocenę Ministerstwa Nauki, Ministerstwa Rozwoju oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - mówi marszałek województwa Piotr Calbecki. - Przedstawiciele tych instytucji oceniali nasze aplikacje i ich przydatność dla nauki oraz rozwoju gospodarki narodowej. Proces trwał półtora roku.

- W naszym województwie projektów nie chcą realizować pojedyncze uczelnie, a całe konsorcja różnych jednostek naukowych. Ich współpracę koordynował prof. Bogusław Buszewski, pełnomocnik zarządu województwa ds. rozwoju nauki, badań i wdrożeń oraz innowacyjności. Efektem było wysłanie do instytucji z Warszawy siedmiu propozycji na projekty naukowo-badawcze. Aż sześć z nich otrzymało pozytywną rekomendację.

- Pakiet jest bardzo różnorodny: od edukacji, przez nowoczesne formy kształcenia czy wyrazu artystycznego, aż po mechatronikę i medycynę - wylicza prof. Buszewski. - Biorąc pod uwagę różnorodność prowadzonych badań w naszym województwie, niekiedy trzeba było połączyć interesy ognia i wody, aby to jakoś zafunkcjonowało.

Do podziału między sześć konsorcjów będzie ponad 33 mln euro, a więc ok. 144 mln zł. Teraz ich rolą będzie przedłożenie wniosków aplikacyjnych i przejście oceny już na poziomie regionalnym. Każde konsorcjum może dostać tylko częściowe dofinansowanie, pieniądze musi więc zdobyć także z innych źródeł, np. od przedsiębiorców zainteresowanych wynikami badań. Łączna wartość ich projektów to 314 mln zł. Prof. Buszewski zaznacza też, że ich autorzy nie powinni poprzestawać na infrastrukturze finansowanej z RPO i starać się o pieniądze na prowadzenie badań, np. w Narodowym Centrum Nauki.

## Teleskop do obserwacji satelitów

Toruński oddział Centrum Astronomicznego Polskiej Akademii Nauk stoi na czele konsorcjum, które zabiega o pieniądze na teleskop do obserwacji satelitów i śmieci kosmicznych. Będzie miał 1,5-metra średnicy lustro, więcej niż podobne narzędzia, które stosuje Europejska Agencja Kosmiczna i NASA. A im większe lustro, tym dokładniejsze obserwacje.

- To bardzo gorący temat, ponieważ Unia Europejska bogaci się o kolejne satelity za miliardy euro, a zasoby naziemne do ich śledzenia są dość ograniczone - tłumaczy prof. Maciej Konacki z CA PAN. - Taki teleskop wykonuje zdjęcie nieba, na którym widać gwiazdy oraz śmieci kosmiczne i satelity. Dzięki serii pomiarów można policzyć, gdzie satelita będzie się znajdował np. za tydzień i wyliczyć ryzyko kolizji ze śmieciem kosmicznym.

Aby dostać dofinansowanie, urządzenie fizycznie musi znajdować się w Unii Europejskiej. Spełnienie tego wymogu utrudniają warunki pogodowe na naszym kontynencie, stąd pomysł, by teleskop postawić w egzotycznych miejscach - na hiszpańskich Wyspach Kanaryjskich lub francuskiej wyspie Reunion. Infrastruktura do jego obsługi znajduje się zaś w Toruniu.

- Teleskop będzie również służył obronności Polski. Niedługo nasz kraj będzie miał pierwszego satelitę o podwójnym zastosowaniu cywilno-wojskowym. Absolutnie niezbędne jest, żebyśmy mieli także własne zasoby do śledzenia tego, co się dzieje na orbitach - dodaje prof. Konacki.

Naukowiec zapowiada, że w prace nad teleskopem zaangażują się lokalne firmy. Po-



MIKOŁAJ KURAS / AGENCJA GAZETA

**PROF. BOGUSŁAW BUSZEWSKI,**  
PEŁNOMOCNIK ZARZĄDU  
WOJEWÓDZTWA

- Biorąc pod uwagę różnorodność prowadzonych badań w naszym województwie, niekiedy trzeba było połączyć interesy ognia i wody, aby to jakoś zafunkcjonowało

za nauką projekt ma też wymiar biznesowy. - Obserwacja przez teleskop tego, co się dzieje na orbicie, kosztuje, to są setki euro za godzinę - mówi naukowiec.

Po trzech latach od uzyskania finansowania teleskop mógłby zrobić pierwsze zdjęcie, a po kolejnym roku uzyskać pełną zdolność operacyjną.

Projektu nie można mylić z innym astronomicznym przedsięwzięciem w naszym regionie - radioteleskopem w Borach Tucholskich. Ten również będzie ubiegał się o dofinansowanie unijne, ale z innej puli.

## Żywność zdrowa i bezpieczna

Badania nad zdrową żywnością zapowiada konsorcjum naukowe SafeFoodMed, na czele którego stoją dwie bydgoskie uczel-



MIKOŁAJ KURAS / AGENCJA GAZETA

**DR HAB. RENATA GADZAŁA-KOPCIUCH,**  
WYDZIAŁ CHEMII UMK

- Nasz projekt poświęcony jest profilaktyce i diagnostyce, spersonalizowanemu leczeniu, wytwarzaniu nowych leków i badaniom nad nimi przy udziale firm farmaceutycznych

nie: Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy i Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. W pracach będą uczestniczyć także naukowcy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z Torunia łącznie z Collegium Medicum w Bydgoszczy, a także z Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi. - Chodzi o zespoły leśne, które również chcielibyśmy włączyć w to zagadnienie - tłumaczy prof. Buszewski.

Konsorcjum chce z unijnych pieniędzy stworzyć i wyposażyć laboratoria do różnorodnych badań nad produktami spożywczymi. Mają wykazać, jakich artykułów oczekują konsumenci, jak żywność wpływa na zdrowie i jakie może nieść zagrożenia, np. przez pozostałości nawozów i środków ochrony roślin.



WOJCIECH KARDAS / AGENCJA GAZETA

**2,3 MLD EURO  
DLA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**



# PO UNIJNE MILIONY



MIKOŁAJ KURAS / AGENCJA GAZETA

**DR HAB. INŻ. DARIUSZ PAŃKA,**  
PROREKTOR UNIWERSYTETU  
TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZEGO

- Nasz projekt jest wynikiem dojrzałości środowiska naukowego i połączeniem potencjału różnych jednostek: UTP, UMK wraz z Collegium Medicum i UKW

- Projekt jest wynikiem dojrzałości środowiska naukowego i połączeniem potencjału różnych jednostek - zachwała dr hab. inż. Dariusz Pańka, prorektor UTP. - Jako uczelnia przyrodniczo-technologiczna zajmujemy się rolnictwem i produkcją roślinną, laboratoria analityczne UMK wraz z Collegium Medicum i UKW zajmują się zaś wpływem żywności na zdrowie i chorobami dietozależnymi.

#### Kultura, sztuka i przemysł

Monumentum Sonus Visio (czyli „pomnik - brzmienie - wizja”) to tytuł projektu naukowców trzech uczelni, specjalizujących się w dziedzinach artystycznych. Chcą wprowadzić nowe technologie, dostosować dydaktykę do potrzeb rynku pracy i sprofilować



MIKOŁAJ KURAS / AGENCJA GAZETA

**PROF. MACIEJ KONACKI,**  
CENTRUM ASTRONOMICZNE  
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

- Niedługo będziemy mieli pierwszego satelitę cywilno-wojskowego. Niezbędne jest, żebyśmy mieli także własne zasoby do śledzenia tego, co się dzieje na orbitach

prowadzone badania na gospodarce, zwłaszcza tzw. przemysł kreatywny.

Przy wydziale sztuk pięknych UMK (lider konsorcjum) naukowcy chcą stworzyć Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego. - Będzie to przestrzeń kompleksowych i interdyscyplinarnych badań obiektów dziedzictwa kultury, od papieru i skóry po kamień i obiekty architektoniczne - mówi dr Katarzyna Krynicka-Szroeder z UMK. - Mielibyśmy możliwość współpracy ze specjalistami z różnych dziedzin pomocniczych, jak fizycy, chemicy, etnografowie, biolodzy. Będą tam też przestrzenie do coworkingu [miejsce pracy dzielona między różne firmy i wolnych strzelców - red.] i laboratoria badawcze dla firm zajmujących się designem.

Na Akademii Muzycznej w Bydgoszczy planowane jest centrum kształcące specjalistów w niszowych dziedzinach jak artystyczne wykorzystanie dźwięku. - Akademia Muzyczna planuje również digitalizację zbiorów fonoteki i biblioteki oraz platformę służącą udostępnianiu tych zbiorów, stworzenie profesjonalnego studia nagrań oraz laboratorium dźwięku, które prowadziłoby badania nad dźwiękiem na potrzeby medycyny, rozwiązywania problemów społecznych oraz akustyki - wylicza Krynicka-Szroeder.

Trzecim partnerem projektu jest Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy. Zamierza stworzyć Centrum Przemysłów Kreatywnych, w ramach którego będą działały laboratoria programowania i projektowania, multimedialne oraz poligrafii i designu.

#### Medycyna a zdrowie człowieka

Współpraca naukowców z UMK w Toruniu wraz z Collegium Medicum w Bydgoszczy oraz UKW w Bydgoszczy ma przyczynić się do poprawy jakości naszego życia. Placówki planują badania z pogranicza medycyny, psychologii i farmacji, unijne pieniądze chcą przeznaczyć na niezbędną aparaturę.

- Projekt poświęcony jest głównie profilaktyce i diagnostyce, również spersonalizowanemu leczeniu oraz wytwarzaniu nowych leków i badaniom nad nimi przy współudziale przedsiębiorstw farmaceutycznych - mówi dr hab. Renata Gadzała-Kopciuch z UMK.

Część badań zajmie się Collegium Medicum UMK, ale weźmie w nich udział również toruńska część uczelni, np. laboratoria neurokognitywistyczne na wydziale fizyki, które zajmują się chorobami cywilizacyjnymi. Ze strony UKW zaangażuje się instytut psychologii oraz wydział nauk o zdrowiu.

- Liczymy też na turystykę prozdrowotną, by wykorzystać potencjał naszych uzdrowisk w Ciechocinku, Inowrocławiu i Wieńcu, ale także potencjał Borów Tucholskich, które można wykorzystać do celów rehabilitacyjnych - dodaje prof. Buszewski.

#### Laboratoria dla przemysłu

UTP w Bydgoszczy koordynuje projekt „Laboratoria nauk technicznych i ścisłych”, w którym uczestniczą też UMK i UKW. Główne zadania to dostosowanie infrastruktury badawczej tak, by służyła potrzebom przemysłu.

Uczelnie chcą wyjść naprzeciw takim dziedzinom jak pojazdy szynowe, nowe technologie w energetyce, nowe leki i medycyna regeneracyjna, zaawansowane technologie informacyjne, telekomunikacyjne i mechatroniczne, a nawet bezpieczeństwo i obronność.

- U nas na uczelni od dawna funkcjonuje założenie, że kierunki rozwoju uniwersytetu czy wydziałów powinny być zgodne z potrzebami przedsiębiorstw z regionu - mówi dr hab. inż. Stanisław Mroziński, prorektor UTP. - Nie jest tajemnicą, że wszystko w tym projekcie obraca się wokół jądra, którym jest nasza perełka, czyli Pesa. Nie należy tego zawężać tylko do niej. 450 firm w Kujawsko-Pomorskiem pracuje na rzecz Pesy, nie stać ich na tworzenie własnych laboratoriów i finansowanie badań. Nasze działania zmierzają do tego, by zaspokajać ich potrzeby badawcze.

#### Innowacje w naukach społecznych

UKW w Bydgoszczy stoi na czele konsorcjum, które chce rozwijać nauki społeczne. - Głównym celem jest opracowanie i zweryfikowanie empirycznie rozwiązań w zakresie edukacji i profilaktyki społecznej, które zwiększą szanse naszego regionu na to, żebyśmy byli lepiej wykształceni i bardziej konkurencyjni, żeby wszystkie przedsięwzięcia innowacyjne, o których mówimy, miały pracowników gotowych adaptować się do zmieniających się warunków - tłumaczy prof. Maria Deptuła z UKW.

W projekcie uczestniczą też UMK w Toruniu wraz z Collegium Medicum w Bydgoszczy oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku. Konsorcjum na bazie dotychczasowych doświadczeń powołało sześć zespołów, zrzeszających przedstawicieli kognitywistyki, pedagogiki, psychologii i neurodydaktyki. One opracują rozwiązania, które w życie wcielą pracownicy poradni, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pracownicy służb społecznych.

Zagadnienia, którymi będzie się zajmować konsorcjum, to m.in. wykorzystanie nowoczesnych technologii w terapii dla dzieci z problemami w nauce, aktywizacja seniorów, edukacja przez całe życie i leczenie uzależnień - tak tradycyjnych, od alkoholu i narkotyków, jak i znanych od niedawna, np. od hazardu w internecie. ●



Tramwaj Swing w Toruniu. Pojazd powstał w bydgoskiej fabryce Pesa

## KONKURS! Wygraj voucher turystyczny wart 2,5 tys. zł

Kontynuujemy cykl specjalnych dodatków do „Wyborczej”, w których informujemy o środkach unijnych dla naszego województwa. Ukazują się one w każdy ostatni piątek miesiąca, emisję ostatniego dodatku zaplanowaliśmy na 16 grudnia 2016 r.

W tym czasie zapraszamy Czytelników do udziału w konkursie, w którym do wygrania jest voucher wycieczkowy o wartości 2500 zł.

Aby wziąć udział w konkursie, wystarczy wysłać na adres konkurs@torun.agora.pl pracę w dowolnej formie, zatytułowaną „**Jak środki unijne zmieniły moją jakość życia**”, oraz odpowiedzieć na dwa pytania:

1. Jaka kwota zostanie przeznaczona na budowę i rozbudowę ścieżek rowerowych w regionie?

2. Jaka uczelnia stoi na czele konsorcjum, które chce rozwijać nauki społeczne?

Spośród wszystkich zgłoszeń jury konkursowe wybierze najlepszą pracę. Zwycięzca zostanie powiadomiony o wygranej do 22 grudnia 2016 r.

Udział w konkursie biorą tylko te osoby, w których zgłoszeniach znajdują się prawidłowe odpowiedzi na pytania z dziesiątego lub każdego następnego numeru dodatku. ● PROM

Wysłanie pracy jest równoznaczne z akceptacją regulaminu.

Regulamin konkursu znajduje się na stronach: [rpo.kujawsko-pomorskie.pl/promocja](http://rpo.kujawsko-pomorskie.pl/promocja) i [torun.wyborcza.pl](http://torun.wyborcza.pl)



WOJEWÓDZTWO  
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska  
Europejskie Fundusze  
Strukturalne i Inwestycyjne



Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego

## FUNDUSZE UNIJNE

# NA TO PÓJDA W TYM ROKU UNIJNE PIENIĄDZE

WOLBIECH KARDAS / AGENCJA GAZETA



Elektrownia fotowoltaiczna w Wygodzie koło Czernikowa to przykład źródła energii odnawialnej

**Pieniądze unijne m.in. na budowę ścieżek rowerowych, ochronę środowiska oraz placówki wsparcia i opieki – Komitet Monitorujący zatwierdził kryteria do kolejnych konkursów w RPO.**

**Mają ruszyć w czwartym kwartale br.**

MARCIN BEHRENDT  
TOMASZ CIECHOŃSKI

Komitet Monitorujący, kilkudziesięcioosobowe gremium pod przewodnictwem marszałka województwa Piotra Całbeckiego, wydaje opinie w sprawie podziału pieniędzy z unijnego Regionalnego Programu Operacyjnego. Na początku września spotkał się w Górnem. Podjęte tam decyzje pozwolą Urzędowi Marszałkowskiemu w najbliższych miesiącach ogłosić konkursy na wybór projektów.

### Na odnawialną energię

Nasze województwo planuje podzielić ponad 15 mln euro na budowę lub przebudowę sieci elektroenergetycznych oraz towarzyszącej infrastruktury tak, by można było przyłączyć do nich nowe źródła energii odnawialnej. O dofinansowanie mogą aplikować wyłącznie firmy, które pełnią rolę operatorów systemów dystrybucyjnych.

Znacznie szerszy jest krąg potencjalnych beneficjentów dotacji na infrastrukturę potrzebną do przesyłu i dystrybucji ciepła wytwarzanego ze źródeł odnawialnych. W tym konkursie wystartować będą mogły przedsiębiorstwa, samorządy terytorialne, instytucje pozarządowe oraz

wspólnicy pracujący w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego. Do podziału między nich będzie 4 mln euro.

### Na ochronę przyrody i edukację ekologiczną

Również szeroki jest krąg podmiotów, które będą mogły ubiegać się o wsparcie na ochronę przyrody w regionie. Planowany konkurs będzie adresowany przede wszystkim do samorządów, instytucji państwowych i organizacji pozarządowych. Marszałek planuje rozdzielić między beneficjentów 4,5 mln euro. Dotacje będzie można przeznaczyć na ochronę siedlisk lub gatunków zwierząt (w szczególności w parkach krajobrazowych i rezerwach przyrody), tworzenie i odnawianie szlaków przyrodniczych oraz ścieżek edukacyjnych, budowę, rozbudowę modernizację i wyposażenie ośrodków zajmujących się ochroną różnorodności biologicznej lub edukacją ekologiczną. Oprócz wspomnianego konkursu na samą ochronę siedlisk i gatunków marszałek chce wydać jeszcze dodatkowo 1 mln euro z RPO w kolejnym konkursie przeznaczonym na wsparcie małych projektów grantowych.

### Na ścieżki rowerowe

4 mln euro unijnych dotacji ma trafić na budowę i przebudowę ścieżek rowerowych w regionie. Urząd Marszałkowski wkrótce ogłosi konkurs, w którym startować będą mogły samorządy i ich instytucje, np. zarządy dróg. Cykliści z pewnością się ucieszą, bo dodatkowe fundusze na rowerową infrastrukturę będą w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Bydgoszczy, Torunia i okolicznych gmin i powiatów. Poświęcony jej konkurs w ramach ZIT prawdopodobnie zostanie ogłoszony jeszcze w tym roku, na razie nie znamy jego szczegółów. Komitet Monitorujący na posiedzeniu w Górnem przyjął kryteria, które pozwo-

# 2,23

miliardy euro

**ma w sumie do rozdysponowania nasze województwo w Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2014-2020**

# 1,9

miliarda euro

**z kwoty 2,23 mld euro w Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2014-2020 to pieniądze z Brukseli, pozostałe pochodzą z wkładu krajowego**

lą wkrótce ogłosić jeszcze jeden konkurs z ZIT - na inwestycje wodno-ściekowe.

### Na domy pomocy

3,5 mln euro zarząd województwa rozdzieli na adaptację zdegradowanych budynków na mieszkania socjalne, wspomaganie i chronione, np. dla niepełnosprawnych, niesamodzielnych, opuszczających pieczę zastępczą, wychodzących z bezdomności, a także tworzenie i rozwój dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy i innych tego rodzaju ośrodków. Aplikować będą mogły samo-

rzędy lokalne i ich instytucje, organizacje pozarządowe i zajmujące się pomocą społeczną organizacje religijne.

### Gdzie szukać informacji?

Komitet Monitorujący zebrał się już po raz siódmy w tym roku, na wcześniejszych zebraniach przyjmował kryteria wielu innych konkursów, które systematycznie są teraz ogłaszane na stronie [rpo.kujawskopomorskie.pl](http://rpo.kujawskopomorskie.pl). Obecnie mamy prawdziwą kumulację konkursów, w których można otrzymać pieniądze na najrozmaitsze cele. Tylko jednego dnia - 30 września br. - ruszy nabór wniosków o dofinansowanie na:

- cyfryzację usług publicznych, osobne pule są przewidziane na usprawnienie e-usług publicznych w administracji, zdrowie oraz digitalizację i udostępnianie zasobów kulturowych, w tym bibliotecznych;
- tworzenie nowych przedszkoli, rozszerzenie oferty istniejących oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli przedszkolnych;
- rozwój instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech, np. tworzenie żłobków i klubów dziecięcych (są dwa konkursy - dla całego województwa i w ramach ZIT);
- dodatkowe zajęcia w szkole, m.in. z informatyki, przedmiotów matematycznych i języków obcych (w ramach ZIT);
- rozwój szkolnictwa zawodowego - w ramach ZIT są dwa konkursy, jeden na budowę warsztatów i pracowni, drugi na działania miękkie jak dokształcanie nauczycieli i tworzenie z firmami klas patronackich;
- realizację programów typu outplacement, czyli kompleksowej pomocy dla zwalnianych pracowników;
- pomoc mieszkańcom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Szczegółowych informacji udzielają zainteresowanym pracownicy Punktów Informacyjnych o Funduszach Europejskich w Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku, Grudziądzu i Inowrocławiu, ich dane kontaktowe znajdziemy na stronie [region.eu/index.php/rpo/punkty-informacyjne](http://region.eu/index.php/rpo/punkty-informacyjne).